

ทฤษฎีคุณธรรม จริยธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีร์ กาญจนภิ นิลผาย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ PIAGET

PIAGET (1932, อ้างถึงใน HELEN, 2006)

ได้อธิบายทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

โดยนำเสนอเป็น 2 ระดับ ได้แก่

ระดับ (Level)	คำอธิบาย (Description)
ระดับกฎเกณฑ์เปลี่ยนแปลงไม่ได้ (Moral realism stage) อายุตั้งแต่ 1-8 ปี	บุคคลในวัยนี้จะเชื่อว่ากฎเกณฑ์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ บุคคลจะต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์จะถูกลงโทษ กฎเกณฑ์กำหนดจากผู้ที่มีอำนาจเหนือตนเอง เช่น รัฐบาล พ่อแม่ เพื่อนที่โตกว่า
ระดับกฎเกณฑ์เปลี่ยนแปลงได้ (Moral relativism stage) อายุตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป	บุคคลในวัยนี้จะเชื่อว่ากฎเกณฑ์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าบุคคลในกลุ่มหรือในสังคมเห็นพ้องตรงกันว่าควรจะเปลี่ยน ถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์จะไม่ถูกลงโทษ โดยเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ตามหลักเหตุผลและผล

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ KOLHBERG

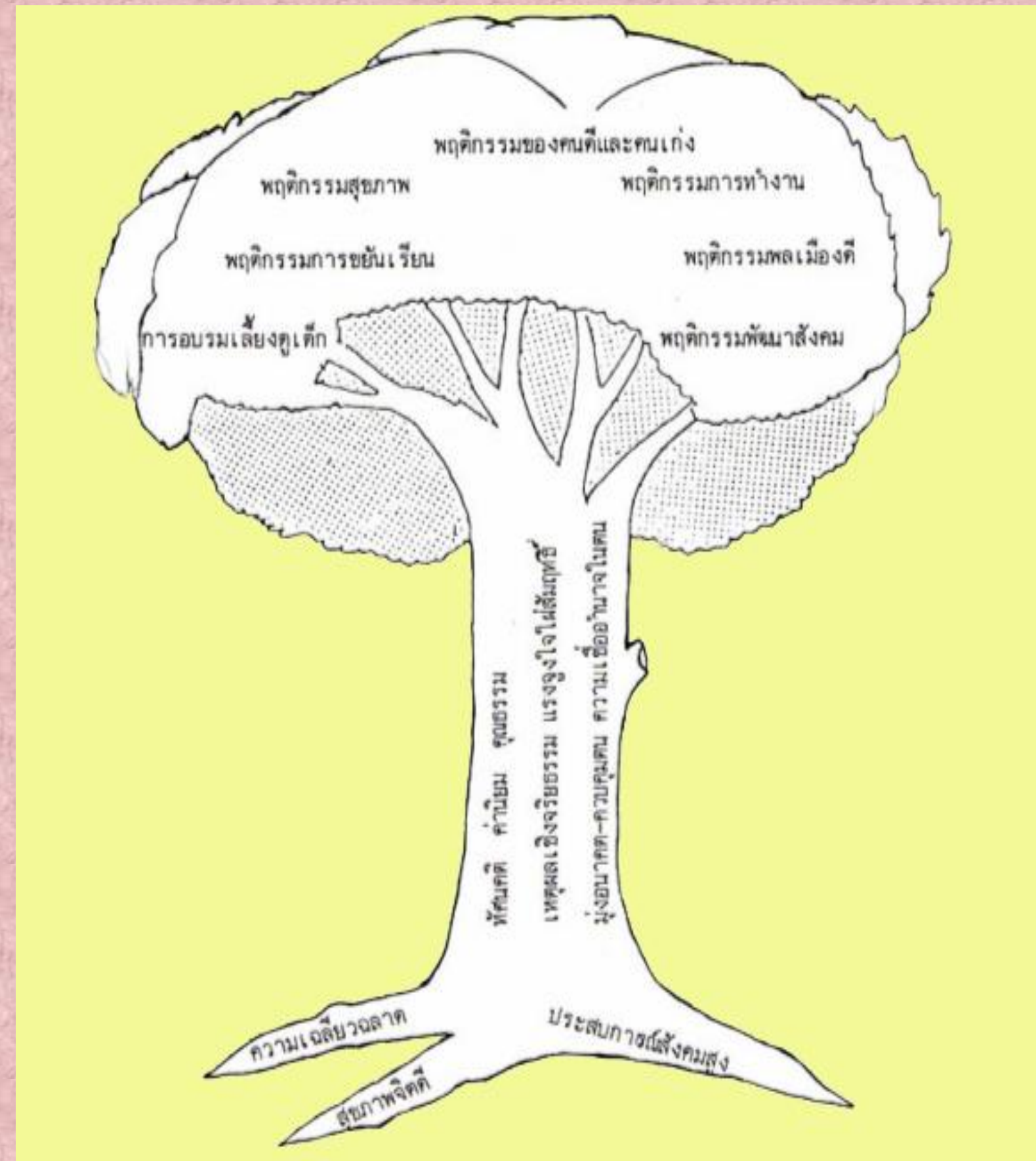
KOHLBERG (1976) ได้อธิบายทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม โดยแบ่งออก เป็น 3 ระดับ (LEVEL) แต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ขั้น (STAGES) ดังนั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของ KOHLBERG มีทั้งหมด 6 ขั้น ได้แก่

ระดับ (Level)	ขั้น (Stages)	คำอธิบาย (Description)
ระดับ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Preconventional)	ขั้น 1 ลงโทษและเชื่อฟัง (Heteronomous morality) อายุตั้งแต่ 6-8 ปี	บุคคลจะทำตามกฎเกณฑ์และ ปฏิบัติตามผู้ที่มีอำนาจเหนือตนเอง แสดงพฤติกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงการ ถูกลงโทษ
	ขั้น 2 ใช้กฎเกณฑ์เป็น เครื่องมือ (Individualism, instrumental purpose, and exchange) อายุตั้งแต่ 8-10 ปี	บุคคลจะทำตามกฎเกณฑ์จาก ความพอใจของตนเอง แสดง พฤติกรรมจากความพอใจของ ตนเองเป็นหลัก เช่น ฉันทำแล้วฉัน จะได้อะไรตอบแทน

ระดับ (Level)	ขั้น (Stages)	คำอธิบาย (Description)
ระดับ 2 ระดับกฎเกณฑ์ (Conventional)	ขั้น 3 ความคาดหวังจาก ตัวตน (Mutual interpersonal expectation, relationships, and interpersonal conformity) อายุตั้งแต่ 10-12 ปี	บุคคลจะทำตามกฎเกณฑ์จาก ความคาดหวังของคนอื่น แสดง พฤติกรรมจากความคาดหวังของ คนอื่น เช่น ครอบครัว เพื่อน ถูกผิด จากการทำตามความคาดหวังของ คนอื่น
	ขั้น 4 ระบบสังคมและ ความรู้สึกผิดชอบ (Social system and conscience) อายุตั้งแต่ 12-15 ปี	บุคคลจะทำตามกฎเกณฑ์ตามกฎหมาย ของสังคม แสดงพฤติกรรมจากการ เชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ ตั้งขึ้นของสังคม

ระดับ (Level)	ขั้น (Stages)	คำอธิบาย (Description)
ระดับ 3 ระดับหลังกฎเกณฑ์ (Post-conventional, or principled)	ขั้น 5 การตัดสินใจของบุคคล (Social contract or utility and individual rights) อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป	บุคคลวัยนี้จะเชื่อว่ากฎเกณฑ์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แสดงพฤติกรรมตามความคิดและเหตุผลว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด
	ขั้น 6 จริยธรรมสากล (Universal ethical principles) อายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	บุคคลวัยนี้จะเชื่อว่ากฎเกณฑ์เป็นจริยธรรมสากล แสดงพฤติกรรมตามที่บุคคลให้คุณค่ากับสิ่งนั้น ถูกผิดจากการพิจารณาของบุคคล

3. ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน

- ➡ ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้
- ➡ ส่วนที่ 1 ได้แก่ รากของต้นไม้ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ
- ➡ 1. สติปัญญา
- ➡ 2. ประสบการณ์ทางสังคม
- ➡ 3. สุขภาพจิต

➡ ส่วนที่ 2 ได้แก่ ส่วนลำต้นของต้นไม้ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

➡ 1. เหตุผลเชิงจริยธรรม

➡ 2. มุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง

➡ 3. ความเชื่ออำนาจในตน

➡ 4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

➡ 5. ทักษะคติ คุณธรรมและค่านิยม

- ➡ ส่วนที่ 3 ได้แก่ ดอกและผลไม้บนต้น
- ➡ แสดงถึงพฤติกรรมการทำงานดีละเว้นชั่ว
- ➡ พฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม
- ➡ พฤติกรรมของพลเมืองดี
- ➡ พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ